

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och till ändring av vissa andra lagar i samband med den.

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet ändras så att den statsandel som beviljas för driftskostnaderna vid särskilda yrkesläroanstalter med näringslivet som huvudman och vid privata skolor som organiserats så att de motsvarar grundskolan bestäms på basis av kalkylerade kostnader i stället för faktiska kostnader. Vidare föreslås att till lagen fogas stadganden som gäller finansieringen av alla läroanstalter som hör till lagens tillämpningsområde när deras verksamhet skall inledas. Betalningen av slutposterna för de statsandelar som vid övergången till det nya statsandelssystemet vid ingången av 1993 varit obetalda och som skall betalas 1994 föreslås bli delvis uppskjutna.

I propositionen föreslås även att lagen om steinerpedagogiska specialskolor, lagen om utomlands verksam skola som motsvarar grundskolan och lagen om skolan Anna Tapion

koulu ändras. Även i finansieringen av nämnda skolor övergår man från ett utgiftsbasrat till ett kalkylbaserat system.

Beräkningsgrunderna för hemkommunens betalningsandel vid utbildning som inlets 1993 och som statliga undervisningsmyndigheter genom temporära arrangemang har köpt av yrkesläroanstalter föreslås bli ändrade så att de motsvarar de nya beräkningsgrunder för hemkommunernas betalningsandelar som tillämpas inom yrkesutbildningen från ingången av 1994.

Vidare föreslås grundskolelagen bli ändrad så att hemkommunen för elever vid en privat skola som organiserats så att den motsvarar grundskolan är skyldig att åt skolans huvudman betala sin andel av skolans kalkylerade driftskostnader.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen 1994 och avses bli behandlad i samband med den. De föreslagna lagarna avses träda i kraft vid ingången av 1994.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida		Sida
PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1	1. Lag om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet	13
ALLMÄN MOTIVERING	3	2. Lag om ändring av grundskolelagen	15
1. Nuläge	3	3. Lag om ändring av 31 d § lagen om ändring av 31 c § och temporär ändring av 31 d § lagen om yrkesläroanstalter	15
2. Bedömning av nuläget och de viktigaste förslagen	4	4. Lag om ändring av lagen om steinerpedagogiska specialskolor	16
3. Propositionens verkningar	6	5. Lag om ändring av lagen om utomlands verksam privat skola som motsvarar grundskolan	17
3.1. Ekonomiska verkningar	6	6. Lag om ändring av lagen om skolan Anna Tapion koulu	18
3.2. Verkningar i fråga om organisation och personal	6	7. Lag om ändring av 4 b § lagen om barnträdgårdslärläroanstalter	19
4. Beredningen av propositionen	6	BILAGA	20
5. Beroende av andra propositioner	7	Parallalltexter	20
DETALJMOTIVERING	7	1. Lag om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet	20
1. Motivering till lagförslagen	7	2. Lag om ändring av grundskolelagen	24
1.1. Lagen om finansiering av undervisning- och kulturverksamhet	7	3. Lag om ändring av 31 d § lagen om ändring av 31 c § och temporär ändring av 31 d § lagen om yrkesläroanstalter	25
1.2. Grundskolelagen	9	4. Lag om ändring av lagen om steinerpedagogiska specialskolor	26
1.3. Lagen om ändring av 31 c § och temporär ändring av 31 d § lagen om yrkesläroanstalter	9	5. Lag om ändring av lagen om utomlands verksam privat skola som motsvarar grundskolan	28
1.4. Lagen om steinerpedagogiska specialskolor	10	6. Lag om ändring av lagen om skolan Anna Tapion koulu	29
1.5. Lagen om utomlands verksam privat skola som motsvarar grundskolan	10	7. Lag om ändring av 4 b § lagen om barnträdgårdslärläroanstalter	32
1.6. Lagen om skolan Anna Tapion koulu ..	11		
1.7. Lagen om barnträdgårdslärläroanstalter	12		
2. Närmare stadganden och bestämmelser	12		
3. Ikraftträdande	12		
LAGFÖRSLAGEN	13		

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

Systemet med kalkylerade statsandelar som trädde i kraft vid ingången av 1993 baserar sig på tre lagar: lagen om statsandelar till kommunerna (688/92), lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92) och lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (733/92). I lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet, nedan finansieringslagen, stadgas om statsandel som beviljas undervisnings- och kulturverksamheten för anläggningsprojekt och driftskostnader samt om en betalningsandel för elevens hemkommun till huvudmännen för grundskolor, gymnasier, kvällsgymnasier, yrkesläroanstalter, specialyrkesläroanstalter och musikleäroanstalter som ordnar yrkesundervisning.

Vissa läroanstalter som är verksamma med stöd av lagstiftningen på finansieringslagens tillämpningsområde lämnades vid ingången av 1993 utanför statsandelsreformen. Avsikten var att finansieringen av privata skolor som organiserats så att de motsvarar grundskolan, specialyrkesläroanstalter som ordnar yrkesutbildning för handikappade och av näringslivet upprätthållna särskilda yrkesläroanstalter enligt den lagstiftning som trädde i kraft vid ingången av 1993 skulle ändras till kalkylbaserad senast vid ingången av 1996. Vid lagberedningen utgick man från att nämnda tidpunkt var den senaste då det kalkylerade finansieringssystemet skulle tas i bruk. Till dess följde de utgiftsbaserade finansieringsbestämmelserna som var i kraft före ingången av 1993.

Finansieringslagen ändrades genom lagen den 26 juli 1993 (718/93) på så sätt att specialyrkesläroanstalterna övergår till det kalkylerade finansieringssystemet vid ingången av 1994. Finansieringen av specialyrkesläroanstalter fastställs enligt samma principer som för de övriga yrkesläroanstalterna. Vid ingången av 1994 tillämpas sålunda det utgiftsbaserade statsandelssystemet endast på de särskilda yrkesläroanstalterna.

Enligt gällande lagstiftning beviljas andra särskilda yrkesläroanstalter än handelsläroanstalter som utsetts till särskilda yrkesläroanstalter statsandel till 66 procent av de statsandelsberättigande driftskostnaderna. Huvudmännen för handelsläroanstalter som utsetts till särskil-

da yrkesläroanstalter beviljas statsandel för nämnda kostnader till 30—75 procent enligt av statsrådet fastställda grunder. Av särskilda skäl kan undervisningsministeriet fastställa en lägre statsandelsprocent för nämnda särskilda yrkesläroanstalter, dock inte lägre än 50 procent. Hemkommunerna för elever vid särskilda yrkesläroanstalter har ingen skyldighet att delta i kostnaderna för utbildningen.

Det gamla utgiftsbaserade finansieringssystemet tillämpas även på privata skolor som organiserats så att de motsvarar grundskolan. Det finns två sådana skolor: skolan Juutalainen koulu i Helsingfors och skolan Anna Tapion koulu i Luopioinen kommun, där man förutom grundskoleundervisning även meddelar yrkesutbildning i huslig ekonomi och allmänbildande utbildning i samband med den. Verksamheten vid skolan Juutalainen koulu baserar sig på grundskolelagen (476/83). Enligt 48 § 2 mom. i finansieringslagen bestäms statsandelen till skolan Juutalainen kulu fram till utgången av 1995 enligt 19 a § lagen den 28 december 1978 om statsandelar och statsunderstöd till grundskolor, gymnasier och allmänna bibliotek (1112/78) som upphävdes vid ingången av 1993. Om skolan Anna Tapion koulu har en egen lag stiftats, lagen om skolan Anna Tapion koulu (1197/88). Den stadgar både om skolans verksamhet och om finansieringen av den.

Skolan Anna Tapion koulu beviljas statsunderstöd enligt bärkraftsklassen i elevernas hemkommuner för de till statsandel berättigande genom förordning stadgade faktiska kostnaderna. Den genomsnittliga statsandelsprocenten är för närvarande 57. Hemkommunerna för eleverna i skolan Anna Tapion koulu har en lagstadgad skyldighet att delta i skolans driftskostnader. Hemkommunens betalningsandel per elev bestäms på basis av skolans statsandelsberättigande driftskostnader enligt bärkraftsklassen i hemkommunen. Vid beräkningen av nämnda driftskostnader avdras det statsunderstöd och de övriga intäkter som skolan får. Skolan Juutalainen koulu beviljas statsbidrag för lärarnas och rektorernas löner jämte arbetsgivarnas socialskyddsavgifter till den del andelen statsbidrag för driftskostnaderna av skolans kostnader är ungefär lika stor som den var 1978 enligt gällande stadganden. Skolan Juutalainen koulu får för närvarande ca 47 procent i statsbidrag för sina driftskostna-

der. Hemkommunerna för eleverna i skolan Juutalainen koulu har ingen lagstadgad skyldighet att delta i skolans kostnader.

Även för privata skolor utomlands som motsvarar grundskolan och som meddelar grundskoleutbildning till utomlands tillfälligt bosatta finska medborgare och för steinerpedagogiska specialskolor som meddelar utvecklingsstörda barn medicinpedagogisk fostran och specialundervisning baserad på steinerpedagogik bestäms statsandelen enligt de faktiska kostnaderna. I fråga om den förstnämnda skolan grundar sig verksamheten och finansieringen på lagen den 29 maj 1981 om utomlands verksam privat skola som motsvarar grundskolan (379/81) och i fråga om de sistnämnda skolorna på lagen den 12 december 1986 om steinerpedagogiska specialskolor (932/86). För närvarande finns det 12 utomlands verkamma skolor som motsvarar grundskolan och två steinerpedagogiska specialskolor, skolan Marjatta-koulu i Helsingfors och skolan Sylvia-kodin koulu i Lahtis.

Enligt gällande lag beviljas de utomlands verkamma skolorna statsbidrag till högst 85 procent av de faktiska godtagbara lönekostnaderna för lärarna jämte de lagstadgade löneavgifterna. De steinerpedagogiska specialskolorna beviljas statsandel enligt bärkraftsklassen i elevernas hemkommuner och för de statsandelsberättigande faktiska kostnaderna. Den genomsnittliga statsandelsprocenten är för närvarande 57 procent. Hemkommunerna för eleverna i skolor utomlands är inte skyldiga att betala för skolkostnaderna. Hemkommunerna för eleverna i de steinerpedagogiska specialskolorna är skyldiga att betala en betalningsandel för de elever som de hänvisat till skolan. Den beräknas så att från de statsandelsberättigande driftskostnaderna per elev avdras den statsandel per elev som betalas till skolan.

Enligt finansieringslagen beräknas statsandelarna inom undervisningsväsendet som en procentandel enligt kommunernas bärkraftsklass av ett belopp som erhålls genom att antalet elever eller undervisningstimmar multipliceras med ett belopp per elev eller undervisningstimme (den kalkylerade statsandelsgrunden för enhetspriserna och elevantalen eller enhetspriset.) Statsandelen beräknas per elev med undantag av för medborgarinstitut och musikläroanstalter. Statsandelsgrunden är elevantalen den dag då elevantalen beräknas (10.9. eller 10.1.) och tillämpas från ingången

av den juli eller januari månad som föregår beräkningsdagen. Även betalningsandelen för elevernas hemkommuner bestäms enligt samma grunder och samma dagar som statsandelen. I lagen stadgas inte om hur finansieringen av en läroanstalt som exempelvis inleder sin verksamhet den 1 juli skall bestämmas till dess elevantalen och uppgifterna om hemkommunerna enligt beräkningsdagen för elevantalen kan tillämpas. Innan verksamheten har inletts har för läroanstalten inte heller några enhetspriser bestämts som utgör statsandelsgrund. Beräkningsgrunderna för statsandelen till läroanstalter som inleder sin verksamhet är för närvarande således oklara och kan tolkas på olika sätt.

När det kalkylerade statsandelssystemet trädde i kraft vid ingången av 1993 stadgades enligt tidigare gällande lagstiftning om ett sådant förfarande i fråga om obetalda statsandelar som skall betalas enligt vilket slutposterna för de obetalda statsandelarna summariskt kunde behandlas och betalas utan detaljerad kontroll vid statsbidragsredovisningarna. Det stadgades att de obetalda statsandelarna skulle betalas i lika stora poster under fem års tid 1994-1998. För en årlig post stadgades en sex procent årlig ränta under fem år. Den betalas i samband med posten för 1998.

I lagen om yrkesläroanstalter har 31 d § temporärt ändrats genom lagen den 30 december 1992 (1686/92) så att de statliga undervisningsmyndigheterna, närmast länsstyrelserna, inom ramen för anslaget i statsbudgeten kan köpa utbildning av yrkesläroanstalterna eller andra läroanstalter som står under offentlig övervakning. Hemkommunen för en studerande som deltar i på detta sätt köpt yrkesinriktad grund- och påbyggnadsutbildning är skyldig att till staten erlægga en betalningsandel som beräknas enligt de statliga yrkesläroanstalternas genomsnittliga sannolika kostnader per studerande på det sätt som i finansieringslagen stadgas om hemkommunernas betalningsandelar för studerande vid statliga yrkesläroanstalter. Vid bestämningen av betalningsandelen beaktas dock inte kostnader för anläggningsprojekt. Systemet gäller sådan av statliga myndigheter köpt utbildning som har inletts 1993.

2. Bedömning av nuläget och de viktigaste förslagen

Statsandelssystemen inom undervisningsmi-

nisteriets förvaltningsområde är huvudsakligen kalkylbaserade. Utanför statsandelsreformen som trädde i kraft vid ingången av 1993 föll sådana huvudsakligen privata läroanstalter på vilka beräkningsgrunderna för statsandelsystemet med beaktande av relationen kommun och stat inte kunde tillämpas på grund av deras speciella natur. I regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (RP 215/1991 rd.) fastslås att beredning pågår för att reformera och ändra statsandelsystemet för de läroanstalter som fallit utanför så att det i huvudsak blir kalkylbaserat.

Beredningen har framskridit så att statsandelen för idrottsutbildningscentren ändrades till kalkylbaserad vid ingången av 1993. Lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet ändrades så att specialyrkesläroanstalterna får kalkylerad statsandel från ingången av 1994. Till riksdagen avläts regeringens propositioner med förslag till lag om folkhögskolor med statsandel (RP 110/1993 rd.) och till lag om studiecener (RP 119/1993 rd.). I dessa propositioner föreslås finansieringen av folkhögskolor och studiecener bli ändrad till kalkylbaserad vid ingången av 1994.

I denna proposition föreslås att totalreformen av finansieringssystemet fortgår genom att den utgiftsbaserade finansieringen av de särskilda yrkesläroanstalterna, skolan Juutalainen koulu och skolan Anna Tapion koulu, de steinerpedagogiska specialskolorna och de utomlands privata skolorna som motsvarar grundskolan från och med ingången av 1994 ändras så att den blir kalkylbaserad. Enligt propositionen bestäms finansieringen av de nämnda skolorna på basis av enhetspriser som för det följande året på förhand fastställts som statsandelsgrund. Med undantag av enhetspriserna för särskilda yrkesläroanstalter beräknas enhetspriserna per elev. Vid de särskilda yrkesläroanstalterna bestäms enhetspriserna antingen per undervisningstimme eller studievecka. Om elevens hemkommun enligt lag är skyldig att delta i kostnaderna för utbildningen, beräknas enligt propositionen hemkommunens betalningsandel på samma enhetspris som statsandelen.

I praktiken innebär reformen följande:

1) Statsandelsgrunden bestäms på förhand för det följande året, varvid de beslut som läroanstalten har fattat under räkenskapsåret inte påverkar statsandelens belopp. Detta är

ägnat att uppmuntra läroanstalterna till ekonomisk verksamhet.

2) I fråga om användningen av medlen får huvudmannen ökad beslutanderätt, när statsandelen inte mera särskilt hänför sig till lönekostnaderna eller andra kostnader.

3) Statsandelarna och hemkommunernas betalningsandelar blir lättare att beräkna och budgetera.

4) Den komplicerade och administrativt arbetsdryga redovisningen av statsbidragen kan slopas.

5) Den detaljerade administrativa styrningen av läroanstalternas verksamhet genom finansieringssystemen slopas.

6) De olika systemen för att verkställa den offentliga finansieringen kan förenhetligas, vilket minskar det administrativa arbetet inom centralförvaltningen och vid läroanstalterna.

De särskilda yrkesläroanstalterna föreslås få helt nya kalkylerade statsandelsgrunder. Till övriga delar föreslås att enhetspriserna som ligger till grund för finansieringen bestäms genom att de kalkylerade finansieringsgrunderna utnyttjas enligt gällande finansieringslag. Enhetspriset för skolan Juutalainen koulu bestäms enligt förslaget på samma sätt som enhetspriset för grundskolan på basis av det kalkylerade timantalet i undervisningen, dvs. timresursen per elev. För de steinerpedagogiska specialskolorna, de utomlands verksamma privata skolorna som motsvarar grundskolan och skolan Anna Tapion koulu söks för varje läroanstaltsgrupp ett sådant jämförpris enligt finansieringslagen, som höjs enligt särdragen i verksamheten vid respektive läroanstalt. Det föreslås att enhetspriserna för läroanstalterna bestäms så att det inte sker några väsentliga förändringar i finansieringen i jämförelse med den tidigare. Med undantag av de utomlands verksamma skolorna föreslås samma förfarande i den kalkylerade finansieringen som enligt finansieringslagen.

Finansieringslagen föreslås bli kompletterad med ett stadgande om finansiering av läroanstalter som skall inleda sin verksamhet. Till huvudmannen för en läroanstalt som har inlett sin verksamhet och som har fått tillstånd att driva läroanstalten betalas enligt propositionen som förskott på finansieringen ett belopp som månatligen beräknas och som motsvarar totalfinansieringen per månad till dess den kalkylerade statsandelsgrunden enligt finansieringslagen kan bestämmas och elevantalet enligt

beräkningsdagen för elevantalet kan tillämpas. Den beräknade totalfinansieringen omfattar både statsandelen och betalningandelen för elevernas hemkommuner. Den slutliga finansieringen verkställs alltid enligt finansieringslagen.

Stadgandet i 49 § 2 mom. i finansieringslagen om tidtabellen för betalning av slutposterna i fråga om de gamla utgiftsbaserade statsandelarna föreslås bli ändrat i samband med sparåtgärderna 1994. För alla läroanstalter som faller under finansieringslagen föreslås betalningen av slutposterna bli uppskjutna så att en fjärdedel betalas av de slutposter som ursprungligen planerats bli betalda 1994. De resterande tre fjärdedelarna föreslås bli betalda 1999. De slutposter som vid ingången av 1994 är obetalda till de steinerpedagogiska specialskolorna, de utomlands verksamma privata skolor som motsvarar grundskolan och skolan Anna Tapion koulu föreslås, på grund av deras ringa betydelse för statsekonomin, bli betalda enligt tidigare gällande stadganden utan att betalningen periodiseras på flera år. Det är även administrativt motiverat att periodiseringen inte tillämpas.

I finansieringslagen föreslås att enhetspriserna per invånare för idrottsverksamhet och ungdomsarbete slås samman till ett enhetspris per invånare för idrottsverksamhet och ungdomsarbete.

För hemkommuner till elever vid skolan Juutalainen koulu föreslås bli stadgat om skyldighet att delta i skolans driftskostnader. Skolan Juutalainen koulu är den enda skolan i Finland som meddelar grundskoleundervisning som baserar sig på judisk livsstil.

Betalningsgrunderna för sådana elevers hemkommuner som deltar i under 1993 inledd grund- och påbyggnadsutbildning som statliga myndigheter köpt av yrkesläroanstalter och andra läroanstalter under offentlig övervakning föreslås bli ändrade så att de motsvarar det nya betalningsandelssystemet som vid ingången av 1994 träder i kraft inom yrkesutbildningen. Från ingången av 1994 är grunden för hemkommunens betalningsandel inom yrkesutbildningen den samma oberoende av priset på den yrkesutbildning som den studerande får. Från ingången av 1994 erkänner finansieringslagstiftningen inte mera någon sådan särskild grund för betalningsandelen vid statliga yrkesläroanstalter till vilken här avsedd utbildning skulle vara bunden enligt gällande lagstiftning.

3. Propositionens verkningar

3.1. Ekonomiska verkningar

Propositionen har inte några betydande verkningar på kostnadsfördelningen mellan stat och kommun. Betalningsskyldigheten för elevernas hemkommuner som utvidgas till att omfatta skolan Juutalainen koulu ökar emellertid kommunernas betalningandelar med ca 1,7 miljoner mark.

Det sammanlagda beloppet statsandelar som betalas till läroanstalterna ändras inte nämnvärt genom propositionen. Med tanke på de privata skolorna sker inga förändringar i finansieringen av de steinerpedagogiska specialskolorna eller skolan Anna Tapion koulu. Finansieringen av skolan Juutalainen koulu förbättras genom att skolan får de tidigare anförda hemkommunernas betalningsandelar.

På grund av att systemet är kalkylbaserat och attkostnadsstrukturen är heterogen sker förändringar i finansieringen av vissa särskilda yrkesläroanstalter och utomlands verksamma privata skolor som motsvarar grundskolan. Enligt den föreslagna lagen är det möjligt att bevilja extra understöd till dessa skolor inom ramen för ett eventuellt anslag i statsbudgeten.

3.2. Verkningar i fråga om organisation och personal

Enligt propositionen är undervisningsministeriet i stället för utbildningsstyrelsen statsbidragsmyndighet i fråga om de kalkylerade statsandelarna. I ringa mån ökar detta undervisningsministeriets uppgifter när det gäller statsbidragen.

Övergången till kalkylerad finansiering minskar vid utbildningsstyrelsen administrativa uppgifter i samband med ansökan om, beviljande, granskning och redovisning av statsandelar. Propositionen minskar även administrativa uppgifter bland huvudmännen för läroanstalterna.

Propositionen har inga betydande verkningar i fråga om personalen.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har som tjänsteuppdrag vid undervisningsministeriet beretts utgående från

en promemoria av undervisningsministeriets arbetsgrupp för utvidgande av det kalkylerade statsandelssystemet (UVM 1993/25). Utlåtanden om promemorian har betetts av företrädare för reformens målgrupper, bland annat Finlands Kommunförbund, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund, Undervisningssektorns Fackförbund och flera läroanstalter.

Om propositionen har förhandlingar enligt de s.k. regleringsdokumenten förts med Finlands Kommunförbund. De lagar som ingår i propositionen har granskats vid justitieministeriet.

5. Beroende av andra propositioner

Under sina höstsammanträden 1993 har regeringen till riksdagen avlåtit en proposition med förslag till lag om vissa arrangemang 1994 för finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (RP 151/1993 rd.). I nämnda proposition föreslås att de kalkylerade statsandelgrunderna för kommunerna och privata sammanslutningar skall fastställas till i genomsnitt 11 procent lägre än vad de annars skulle ha varit enligt gällande lagstiftning.

Avsikten är att denna nedskärning skall

genomföras vid alla läroanstalter som hör till finansieringslagens tillämpningsområde med undantag av specialyrkesläroanstalterna som ordnar yrkesutbildning för handikappade. Eftersom tidigare nämnda regeringsproposition inte kunde beakta de särskilda yrkesläroanstalterna eller de privata skolorna som organiserats så att de motsvarar grundskolan, förutsätter nedskärningen av finansieringen enligt sparbeslutet vid nämnda läroanstalter att den föreslagna lagen i regeringspropositionen kompletteras i detta hänseende.

Statsandelgrunderna för de utomlands verk samma privata skolorna som motsvarar grundskolan och skolan Anna Tapion koulu är bundna till statsandelens beräkningsgrunder för grundskolorna och yrkesläroanstalterna. Sålunda genomförs de tidigare anförda nedskärningarna i finansieringsgrunderna utan särskilda stadganden även vid dessa läroanstalter. Statsandelen till steinerpedagogiska specialskolor som ordnar grundskoleundervisning för handikappade är bunden till grunden för att beräkna hemkommunens betalningsandel för elever inom sådan utbildning som ordnas för gravt handikappade i den kommunala grundskolan. Den drabbas inte av några sparåtgärder.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslagen

1.1. Lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

6 §. *Allmänt stadgande.* Till paragrafens 2 mom. har fogats stadganden om statsandelgrunderna för särskilda yrkesläroanstalter. Statsandelen för nämnda läroanstalter bestäms per undervisningstimme eller studievecka på det sätt som stadgas i 16 a § och 3 mom. i ikraftträdelsestadgandet.

Paragrafens 3 mom. förslås bli upphävt. Där stadgas om hur statsbidraget skall bestämmas till privata skolor som organiserats så att de motsvarar grundskolan och statsunderstödet för de särskilda yrkesläroanstalternas driftskostnader före övergången till det kalkylerade finansieringssystemet. Eftersom det föreslås att

det kalkylerade finansieringssystemet vid ingången av 1994 skall tas i bruk vid nämnda läroanstalter kan paragrafens 3 mom. upphävas som obehövt.

8 §. *Statsandel för undervisningsverksamhet.* Till paragrafen har fogats ett nytt 6 mom. som gäller statsandelen till särskilda yrkesläroanstalter, varvid nuvarande 6 mom. blir 7 mom. Enligt förslaget beräknas statsandelen så att det antal undervisningstimmar eller studieveckor som undervisningsministeriet har fastställt för läroanstalten som grund för beräkning av statsandelen multipliceras med det fastställda enhetspriset per undervisningstimme eller studievecka. Enhetspriset beskriver den slutliga statsandelens belopp per nämnda enhet. Vid beräkningen av statsandelen tillämpas således inte statsandelsskalan. Detta är motiverat eftersom i det närmaste är företaget som är

huvudmän för de särskilda privata yrkesläroanstalterna. Bärkraftsklassen i kommunerna beskriver inte behovet av eller grunderna för finansieringen av dem. Elevernas hemkommuner är inte skyldiga att delta i kostnaderna vid de särskilda yrkesläroanstalterna.

Det antal undervisningstimmar eller studieveckor som undervisningsministeriet för varje läroanstalt har faställt som statsandelsgrund är kalkylerat. Det binder inte läroanstalten när den skall organisera sin verksamhet i praktiken. När antalet undervisningstimmar eller studieveckor skall fastställas kan hänsyn tas till skillnaderna i de olika läroanstalternas sätt att ordna undervisningen, såsom huruvida undervisningen betonar flerformsundervisning.

16 a §. *Enhetspriset för särskilda yrkesläroanstalter.* Paragrafen är ny. Enligt förslaget fastställer undervisningsministeriet årligen enhetspriset per undervisningstimme eller studievecka för de särskilda yrkesläroanstalterna enligt enhetspriset det föregående året justerat till den beräknade prisnivån det år då enhetspriset tillämpas. Enligt 3 mom. i lagens ikraftträdelsestadgande beräknas enhetspriset per undervisningstimme för 1994 på basis av det genomsnittliga faktiska statsunderstödet per undervisningstimme under åren 1990-1992. Enhetspriset per studievecka beräknas på basis av det genomsnittliga faktiska statsunderstödet per studievecka under 1991 och 1992. För 1990 finns inga tillförlitliga uppgifter. De nämnda genomsnitten justeras till den beräknade kostnadsnivån 1994.

Vid beräkningen av enhetspriserna graderas de nämnda genomsnitten på basis av sådana strukturella skäl som väsentligt påverkar läroanstaltens kostnader på det sätt som stadgas genom förordning. Därigenom försöker man ta hänsyn till motiverade avvikelser i kostnaderna för utbildningen när statsandelens belopp bestäms.

Enhetspriset för särskilda yrkesläroanstalter beräknas enligt huvudregeln per undervisningstimme. Enligt paragrafens 2 mom. utser undervisningsministeriet de läroanstalter vilkas enhetspris undantagsvis fastställs per studievecka på grund av deras sätt att organisera undervisningen.

21 §. *Kalkylerad statsandelsgrund.* Genom paragrafen sammanslås de för närvarande skilt fastställda enhetspriserna per kommuninvånare för idrottsverksamhet och ungdomsarbete till

ett fastställt enhetspris per kommuninvånare för idrottsverksamhet och ungdomsarbete.

24 §. *Enhetspriserna för kulturverksamhet samt för idrottsverksamhet och ungdomsarbete.* Paragrafen har de ändringar gjorts som reformen enligt motiveringen till 21 § förusätter.

39 §. *Beviljande av statsandel.* Till paragrafen har fogats stadganden om att statsandel beviljas särskilda yrkesläroanstalter och privata skolor som organiserats så att de motsvara grundskolan. Det föreslås att statsandelen direkt beviljas huvudmannen för läroanstalten. De särskilda yrkesläroanstalterna och en privat skola som organiserats så att den motsvarar grundskolan (skolan Juutalainen koulu) är privata. Hemkommunerna till elever vid särskilda yrkesläroanstalter är inte skyldiga att delta i kostnaderna för utbildningen. Eleverna har rätt att oberoende av kommunen söka sig till en privat skola som motsvarar grundskolan. Sålunda är denna skola i detta hänseende jämförbar med privata gymnasier.

40 a §. *Finansiering när verksamheten inleds.* Paragrafen är ny. Den stadgar om finansieringen av läroanstalter som skall inleda sin verksamhet. Enligt paragrafen betalas huvudmannen för en läroanstalt som inlett sin verksamhet och fått tillstånd att driva läroanstalten månatligen som förskott på finansieringen ett belopp som beräknas motsvara den månatliga totalfinansieringen till dess den egna statsandelsgrunden för läroanstalten har kunnat bestämmas enligt finansieringslagen och elevantalet enligt beräkningsdagen för elevantalet har kunnat tillämpas. Den beräkande totalfinansieringen omfattar både statsandelen och hemkommunernas betalningsandelar. Den slutliga finansieringen sker alltid enligt normalpraxis på basis av finansieringslagen.

48 §. *Stadganden som skall upphävas.* Med hänvisning till motiveringen till 6 § föreslås att 2 mom., som gäller utgiftsbaserat statsbidrag till privata skolor som organiserats så att de motsvarar grundskolan, och att 3 mom., som gäller utgiftsbaserat statsunderstöd för särskilda yrkesläroanstalters driftskostnader, upphävs.

49 §. *Driftskostnader.* Paragrafens 2 mom. föreslås bli ändrad så att betalningen av slutposterna i fråga om de statsandelar för verksamhet som fallit under det gamla utgiftsbaserade statsandelssystemet men som vid ingången av 1993 faller under det kalkylerade statsandelssystemet och som varit obetalda vid ingången av 1993 men som skall betalas 1994

delvis uppskjuts till 1999. Av de betalningsposter som ursprungligen varit avsedda att betalas 1994 betalas en fjärdedel, varvid betalningen av slutdelen uppskjuts till 1999. I motsats till betalningsposten för 1993 som uppskjuts till 1998 betalas inte ränta på den post som uppskjuts till 1999.

Enligt paragrafförslaget periodiseras betalningen av de gamla vid ingången av 1994 obetalda statsandelarna till specialyrkesläroanstalterna, de särskilda yrkesläroanstalterna och de privata skolor som organiserats så att de motsvarar grundskolan, som vid ingången av 1994 övergår till det kalkylerade statsandelsystemet, på samma sätt som vid de övriga läroanstalterna som faller under finansieringslagen.

Ikraftträdelsestadgande. Lagen föreslås träda i kraft vid ingången av 1994. Enligt 2 mom. i ikraftträdelsestadgandet tillämpas på finansieringen av driftskostnader som före ikraftträdandet uppkommit vid specialyrkesläroanstalter, särskilda yrkesläroanstalter och privata skolor som organiserats så att de motsvarar grundskolan de stadganden som gäller när denna lag träder i kraft, med beaktande av periodiseringen av slutposterna för de gamla statsandelarna enligt 49 § 2 mom.

I ikraftträdelsestadgandets 3 mom. stadgas om grunderna enligt vilka enhetspriserna för de särskilda yrkesläroanstalterna, på det sätt som beskrivs i motiveringen till 16 a §, skall beräknas för 1994. Enligt 4 mom. i ikraftträdelsestadgandet beviljas statsandel för den arbetskraftspolitiska vuxenutbildning som arbetskraftsmyndigheterna köper av yrkesläroanstalter och som avses i 55 § i finansieringslagen enligt de stadganden som gäller när denna lag träder i kraft, dvs. enligt enhetspriserna i nya finansieringslagen, bärkraftsklassen i elevernas hemkommuner och statsandelsskalan som varit i kraft före 1993 i fråga om yrkesutbildningen. Nämnade finansieringsförfarande upphör när de utbildningsavsnitt som inletts för 1993 avslutas.

1.2. Grundskolelagen

83 §. I vårt land finns det en privat skola som var verksam när grundskolelagen trädde i kraft 1985 och som avses i paragrafen, nämligen skolan Juutalainen koulu i Helsingfors. Genom lagen om ändring av grundskolelagen (707/92) som stiftades i samband med statsandelsrefor-

men ersattes det tidigare finansieringsstadgandet i paragrafen av en hänvisning till finansieringslagen. Med stöd av 48 § 2 mom. tillämpas dock det tidigare finansieringssystemet till utgång av 1995. Skolan beviljas statsbidrag med stöd av 19 a § lagen om statsandelar och statsunderstöd till grundskolor, gymnasier och allmänna bibliotek för lärarnas och rektors löner och arbetsgivarens socialskyddsavgifter för dem till den omfattning att andelen statsbidrag för driftskostnaderna av skolans kostnader i stort är den samma som enligt de stadganden som var gällande 1978. Statsbidraget var läsåret 1992-93 ca 47 procent av skolans utgifter.

Det kalkylerade standelsystemet i fråga om denna skola föreslås bli taget i bruk ett år tidigare. Hänvisningsstadgandet i paragrafens 1 mom. föreslås bli ersatt av ett stadgande som fastställer hur statsandelen till skolan beräknas. I bestämningen av statsandelen jämföras skolan med kommunen, dvs. med stöd av 31, 31 - 31 c §§ grundskolelagen och 45 och 82 §§ grundskoleförordningen beräknas för skolan en egen timresurs på basis av vilken enhetspriset som utgör grunden för statsandelen bestäms.

83 a §. Skolan Juutalainen koulu är den enda läroanstalten i vårt land som värnar om judisk kultur. Skolans kulturella särdrag behåller all verksamhet i skolan. Med hänsyn till skolans riksomfattande betydelse och dess särdrag är det motiverat att finansieringen av skolans verksamhet tryggas. På nämnda grunder föreslås att för hemkommunen till de elever som går i skolan stadgas en skyldighet att delta i skolans driftskostnader. Betalningsandelen beräknas på samma sätt som hemkommunens betalningsandel för elever som går i grundskolor i andra kommuner. Arrangemanget motsvarar sålunda den lösning som godkändes när skolan Aitoon kotitalouskeskikoulu som delvis varit verksam som en privat skola som organiserats så att den motsvarar grundskolan enligt 83 § grundskolelagen ombildades till skolan Anna Tapion koulu genom den lag som trädde i kraft 1989.

1.3. Lagen om ändring av 31 c § och temporär ändring av 31 d § lagen om yrkesläroanstalter

31 d §. *Finansiering av yrkesutbildningen i vissa fall.* I paragrafen stadgas om den utbild-

ning som de statliga undervisningsmyndigheterna köper av yrkesläroanstalter och andra läroanstalter som står under offentlig övervakning och om den skyldighet som hemkommunerna till de studerande som deltar i utbildningen i fråga har att delta i kostnaderna för utbildningen. Stadgandet gäller utbildning som har inletts 1993. Vid ingången av nästa år bestäms finansieringen av utbildningen enligt de allmänna principerna i finansieringslagen. För anskaffningen och finansieringen av den utbildning som ordnas i form av sysselsättningsutbildning ansvarar arbetskraftsmyndigheterna.

Sättet på vilket den i 2 mom. stadgade hemkommunens betalningsandel bestäms föreslås bli ändrat så att det motsvarar det nya sättet som i lagen om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (718/93) stadgas om hur hemkommunens betalningsandel bestäms inom yrkesutbildning. Det nya systemet träder i kraft vid ingången av 1994. I det nya systemet är hemkommunens betalningsandel den samma inom all yrkesutbildning.

Dagarna för beräkning av elevantalet i paragrafens 3 mom. föreslås även bli ändrade så att de motsvarar de tidpunkter som tas i bruk för den övriga yrkesutbildningen id ingången av 1994. Samtidigt föreslås att de betalningsandelar för hemkommunerna som avses i denna paragraf från och med ingången av nästa år skall bli föremål för ett s.k. kvitteringsförfarande, där statsandelarna och hemkommunernas betalningsandelar betalas netto till huvudmännen för läroanstalterna.

Ikraftträdelsestadgande. Lagen tillämpas första gången på bestämningen av den statsandel som beviljas för 1994.

1.4. Lagen om steinerpedagogiska specialskolor

3 §. I paragrafen stadgas om rätten för skolans huvudman att få statsandel för skolans driftskostnader och om statsandelens belopp. För närvarande beviljas statsandel för skolans faktiska kostnader enligt den skala i finansieringslagen som graderas enligt bärkraftsklassen i elevens hemkommun. Som statsandelsberättigande kostnader godkänns inte de kostnader som nämns i 19 § i finansieringslagen.

Den statsandel som beviljas för skolans driftskostnader föreslås bli bestämd som kalkylerad per elev. Undervisningsministeriet be-

stämmer på förhand för det följande året det enhetspris som utgör grunden för statsandelen. Enligt paragrafens 3 mom. bestäms enhetspriset utgående från det riksomfattande medeltalet av de sannolika kostnaderna per elev för att ordna undervisning av handikappade barn som faller under den förlängda läroplikten enligt 32 § 3 mom. grundskolelagen. För att det inte skall ske några ändringar i finansieringen av skolorna i jämförelse med den nuvarande, höjs det genomsnittliga beloppet med 40 procent.

4 §. Betalningsandelen för elevens hemkommun beräknas så att från det enhetspris som beräknats enligt 3 § avdras statsandelen enligt bärkraftsklassen i elevens hemkommun.

4 a §. Till lagen fogas en ny 4 a §. I paragrafen uppräknas till vilka delar stadgandena om förfarandet i finansieringslagen och i förordningen som givits med stöd av den tillämpas i finansieringen av de steinerpedagogiska specialskolorna.

5 a §. I paragrafen stadgas om skolpersonalens rätt till pension och vissa andra förmåner. Hänvisningarna till det utgiftsbaserade statsandelssystemet föreslås bli slojade i paragrafen. Om rätten till pension och till andra förmåner enligt paragrafen stadgas fortfarande närmare genom förordning. Förslaget ger inte upphov till några ändringar i personalens pensionsförmåner.

Ikraftträdelsestadgande. Lagen tillämpas första gången på bestämningen av statsandelar som beviljas 1994. Den tidsfrist som ingår i lagens 4 a § angående meddelande av elevantalet och tillställande av uppgifterna tillämpas inte ännu hösten 1993.

1.5. Lagen om utomlands verksam privat skola som motsvarar grundskolan

5 §. I paragrafen stadgas om rätten hos skolans huvudman att få statsbidrag för skolans driftskostnader och om statsbidragets belopp. I stället för statsbidrag föreslås att till skolan beviljas statsandel. Statsandelen fastställs per elev. Undervisningsministeriet bestämmer på förhand för det följande året det enhetspris som utgör grunden för statsandelen. Som grund för beräkning av enhetspriset används det genomsnittliga enhetspris som bestämts för grundskolan.

Statsandelen bestäms direkt enligt enhetspriset utan statsandelsskala. Detta är motiverat

eftersom bärkraftsklassen i kommunerna inte beskriver finansieringsbehovet vid skolorna utomlands. Kommunerna är inte skyldiga att delta i finansieringen av skolorna utomlands.

Då kostnaderna för olika skolor varierar i hög grad graderas beloppet i de länder som undervisningsministeriet bestämmer enligt vad som stadgas genom förordning. Till paragrafens 3 mom. fogas dessutom ett stadgande enligt vilket skolan kan beviljas extra understöd.

5 a §. Till lagen fogas en ny 5 a §. I paragrafen stadgas om betalning av statsandelen, beräkning och meddelande av elevantalen och vissa andra frågor som gäller betalning och eventuell återbetalning av statsandelarna. I paragrafens 3 mom. ingår dessutom fullmakt att förelägga skolan vite, om bestämmelserna inte iakttas i skolans verksamhet.

Ikraftträdelsestadgande. Lagen tillämpas första gången när statsandel som beviljas för 1994 skall bestämmas. Den tidsfrist som ingår i lagens 5 § om meddelande av elevantalen och tillställande av elevantalen tillämpas ännu inte hösten 1993.

1.6. Lagen om skolan Anna Tapion koulu

2 §. I paragrafens 2 mom. stadgas om antalet arbetsdagar i skolan. Det föreslås att från antalet arbetsdagar avdras trettondag när den infaller på en annan vardag än lördag. Motsvarande ändring har redan gjorts i stadgandena om grundskolor, gymnasier och yrkesläroanstalter.

Paragrafens 4 mom. föreslås bli upphävt såsom obehövligt i ett kalkylerat statsandelsystem. Med stöd av paragrafen har genom förordning stadgats om timresursen i skolan. I ett kalkylerat statsandelssystem inverkar antalet timmar inte på statsandelens belopp. Enligt förslaget beslutar huvudmannen för skolan i arbetsplanen om hur många timmar som används för undervisningen.

4 §. Paragrafen omfattar stadganden om det statsbidrag som beviljas skolan. Nuvarande utgiftsbaserade finansiering ersätts med det kalkylerade systemet enligt vilket undervisningsministeriet årligen på förhand bestämmer enhetspriset som utgör grunden för statsandelen. Enhetspriset bestäms per elev. Som enhetspris används det med de riksomfattande elevantalen vägda medeltalet av de kalkylerade statsandelsgrunderna per elev vid läroanstalter

för huslig ekonomi. För att förändringar inte skall ske i finansieringssituationen, höjs nämnda medeltalet med 45 procent.

Till paragrafens 3 mom. fogas ett stadgande enligt vilket skolan vid behov kan beviljas extra understöd.

5 §. Stadgandet i paragrafen om betalningsandelen för elevens hemkommun föreslås bli ändrat så att det lämpar sig för det kalkylerade systemet. I fråga om bestämningen av betalningsandelen är stadgandet det samma som motsvarande stadgande i grundskolelagen.

5 a §. Till lagen fogas en ny 5 a §. I paragrafen stadgas om betalning av statsandelen, beräkning och meddelande av elevantalen och om vissa andra frågor som gäller betalning och eventuell återbetalning av statsandelen. Paragrafens 2 mom. omfattar dessutom fullmakt att vid behov förelägga skolan vite, om bestämmelserna inte följs i skolans verksamhet.

6 §. Paragrafen föreslås bli upphävd som obehövlig. Avsikten är att skolan skall bli en läroanstalt som underställs utbildningsverket i Finland som skall inrättas i stället för utbildningsstyrelsen. Regeringen kommer i samband med budgetpropositionen 1994 att avlåta en separat proposition till riksdagen om inrättande av utbildningsverket i Finland. Med stöd av hänvisningsstadgandet i 5 a § beslutar respektive länsstyrelse vid behov om att förelägga vite.

8 §. Lagen från 1980 om gemensamma lärare (539/80) upphävdes genom en lag med samma namn som trädde i kraft vid ingången av 1993 (710/93). Hänvisningen i paragrafen till den tidigare lagen har ersatts med en hänvisning till gällande lag.

9 §. Paragrafen föreslås bli ändrad i sin helhet. Från paragrafens nu gällande 1 mom. slopas omnämmandet om skolstyrelsen. Läroanstalten beslutar själv om placeringen av lärarna i olika uppgifter. Stadgandet i paragrafens 2 mom. om pensionsskyddet för personal som satts att sköta uppgifter inom yrkesutbildning och därmed sammanhängande allmänbildande undervisning föreslås bli ersatt med ett stadgande i 3 mom. i ikraftträdelsestadgandet.

Ikraftträdelsestadgande. Lagen tillämpas första gången när den statsandel som beviljas 1994 skall bestämmas. Den i lagens 5 a § ingående tidsfristen för meddelande av elevantalen och tillställande av uppgifter tillämpas ännu inte hösten 1993.

Pensionsskyddet för den personal som när denna lag träder i kraft har tjänstgjort vid skolan och satts att sköta uppgifter inom yrkesutbildning och allmänbildande undervisning i samband med den bibehålls enligt gällande 9 § 2 mom. Pensionsskyddet för ny personal som sköter nämnda uppgifter bestäms enligt lagstiftningen om arbetspension. Stadgandet motsvarar förfarandet i fråga om pensionsskyddet för personal vid privata yrkesläroanstalter som följs sedan statsandelsreformen trätt i kraft vid ingången av 1993.

1.7. Lagen om barnträdgårdsläroinstitut

4 b §. Tidpunkten för bestämning av elevens hemkommun föreslås bli förenhetligad med den övriga yrkesutbildningen. Enligt förslaget är en kommun betalningsskyldig där eleven vid ingången av den augusti månad som föregår beräkningsdagen för elevantalet har sin hemort. För närvarande bestäms hemorten enligt situationen vid terminens början.

2. Närmare stadganden och bestämmelser

De föreslagna ändringarna i nämnda lagar förutsätter att stadgandena om förvaltning och finansiering i förordningarna som givits med stöd av lagarna ändras. Till förordningen om

finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (820/92) och förordningen om utomlands verksam privat skola som motsvarar grundskolan (380/81) måste fogas grunderna för gradering av de enhetspriser som utgör statsandelsgrunden vid särskilda yrkesläroanstalter och skolorna utomlands. I förordningen om steinerpedagogiska specialskolor (688/87), förordningen om utomlands verksam privat skola som motsvarar grundskolan och förordningen om skolan Anna Tapion koulu (624/89) bör stadgandena om utgiftsbaserat statsbidrag upphävas. I förordningarna bör även de stadganden upphävas som gäller utbildningsstyrelsens administrativa uppgifter i fråga om nämnda läroanstalter.

Med stöd av 16 a § som föreslagits bli fogad till finansieringslagen bestämmer undervisningsministeriet om de särskilda yrkesläroanstalter för vilka statsandelen bestäms per studievecka.

3. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft vid ingången av 1994. Lagarna tillämpas på de kalkylerade finansieringsgrunderna som hösten 1993 skall bestämmas för 1994.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 3 augusti 1992 om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92) 6 § 3 mom., 21 § 2 mom. 3 punkten samt 48 § 2 och 3 mom., av dessa lagrum 6 § 3 mom. och 48 § 3 mom. sådana de lyder i lag av den 26 juli 1993 (718/93),

ändras 6 § 2 mom., 21 § 2 mom. 2 punkten, 24 §, 39 § 1 mom. 2 punkten och 49 § 2 mom., av dessa lagrum 6 § 2 mom. och 39 § 1 mom. 2 punkten sådana de lyder i nämnda lag av den 26 juli 1993 och 49 § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 30 december 1992 (1680/92) samt *fogas* till 8 § sådan den lyder i nämnda lag av den 26 juli 1993 ett nytt 6 mom., varvid det nuvarande 6 mom. blir 7 mom., samt till lagen nya 16 a och 40 a §§ som följer:

6 §

Allmänt stadgande

Statsandelen och hemkommunens betalningssandel bestäms enligt kalkylerade grunder. Statsandelen och hemkommunens betalningssandel bestäms per elev i grundskolor, gymnasier, kvällsgymnasier, yrkesläroanstalter och specialyrkesläroanstalter. I särskilda yrkesläroanstalter bestäms statsandelen per undervisningstimme eller studievecka, i medborgarinstitut per undervisningstimme och i grundutbildning i konst per kommuninvånare. I musikinstitut bestäms statsandelen per undervisningstimme och hemkommunens betalningssandel per elev.

8 §

Statsandel för undervisningsverksamhet

Statsandelen för specialyrkesläroanstalter beräknas så att det antal undervisningstimmar eller studieveckor som undervisningsministeriet för läroanstalten har fastställt som grund för beräkning av statsandelen multipliceras med det fastställda enhetspriset per undervisningstimme eller studievecka.

16 a §

Enhetspriset för särskilda yrkesläroanstalter

Undervisningsministeriet fastställer årligen enhetspriset per undervisningstimme eller studievecka för särskilda yrkesläroanstalter enligt enhetspriset det föregående året justerat till den beräknade kostnadsnivån det år då enhetspriset

tillämpas. På basis av sådana strukturella skäl som väsentligt påverkar läroanstaltens kostnader graderas enhetspriserna på det sätt som stadgas genom förordning.

Undervisningsministeriet utser de läroanstalter vilkas enhetspris fastställs per studievecka.

21 §

Kalkylerad statsandelsgrund

Den mot bärkraftsklassificeringen svarande statsandelen för kommunens övriga kulturverksamhet beräknas på det belopp som erhålls genom sammanräkning av

2) kommunens invånarantal multiplicerat med det för idrottsverksamheten och ungdomsarbetet fastställda enhetspriset.

24 §

Enhetspriserna för kulturverksamhet samt för idrottsverksamhet och ungdomsarbete

Undervisningsministeriet fastställer årligen inom ramen för statsbudgeten enhetspriset per kommuninvånare för kulturverksamheten samt enhetspriset per kommuninvånare för idrottsverksamheten och ungdomsarbetet.

39 §

Beviljande av statsandel

Statsandel för driftskostnader beviljas utan ansökan

2) huvudmannen för medborgarinstitut, musikinstitut, privata skolor som är organi-

serade så att de motsvarar grundskolan, specialyrkesläroanstalter och särskilda yrkesläroanstalter samt för privata gymnasier, kvällsgymnasier och yrkesläroanstalter.

40 a §

Finansiering när verksamheten inleds

Om elevernas hemkommuner eller läroanstaltens huvudman inte kan beviljas statsandel och hemkommunernas betalningsandelar inte kan betalas med stöd av denna lag när verksamheten vid en läroanstalt inleds, skall till läroanstaltens huvudman i förskott på finansieringen månatligen betalas ett belopp som motsvarar den beräknade statsandelen och hemkommunernas beräknade betalningsandelar. Beloppet betalas till dess statsandel kan beviljas och hemkommunernas betalningsandelar kan betalas i enlighet med denna lag.

49 §

Driftskostnader

De statsbidrag och statsunderstöd som vid ingången av 1994 är obetalda till specialyrkesläroanstalter, särskilda yrkesläroanstalter och privata skolor som organiserats så att de motsvarar grundskolan samt övriga i denna lag avsedda statsandelar som vid ingången av 1993 varit obetalda betalas under åren 1994-1999 på det sätt som stadgas i detta moment. Statsandelar, statsbidrag och statsunderstöd som understiger 10 000 mark betalas inte ut. Det belopp som skall betalas beräknas så att skillnaden mellan den statsandel, det statsbi-

drag eller det statsunderstöd som sökts enligt på förhand fastställda grunder och de betalda förskotten och delbetalningarna minskas med 5 procent. Av det så uträknade beloppet betalas år 1994 en tjugonedel, 1995-1998 årligen en femtedel och resten 1999. Till andra läroanstalter än specialyrkesläroanstalter, särskilda yrkesläroanstalter och privata skolor som organiserats så att de motsvarar grundskolan betalas under fem år sex procent årlig ränta på en femtedel av nämnda belopp. Räntan betalas i samband med posten för 1998.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994.

På finansieringen av driftskostnader som före ikraftträdandet uppkommit vid specialyrkesläroanstalter, särskilda yrkesläroanstalter och privata skolor som organiserats så att de motsvarar grundskolan tillämpas de stadganden som gäller när denna lag träder i kraft, om inte något annat följer av 49 § 2 mom. i denna lag.

Det enhetspris per undervisningstimme och studievecka för 1994 som avses i 16 a § i denna lag och som gäller särskilda yrkesläroanstalter beräknas på grund av det genomsnittliga statsunderstöd som 1990—1992 beräknats per undervisningstimme eller 1991 och 1992 per studievecka. Enhetspriset justeras så att det motsvarar den beräknade kostnadsnivån 1994.

För den arbetskraftspolitiska vuxenutbildning som avses i 55 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet beviljas statsandel enligt de stadganden som gäller när denna lag träder i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

2.

Lag om ändring av grundskolelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i grundskolelagen av den 27 maj 1983 (476/83) 83 § 1 mom., sådant det lyder i lag av den 3 augusti 1992 (707/92) samt
fogas till lagen en ny 83 a § som följer:

83 §

En privat skola som organiserats så att den motsvarar grundskolan och som är verksam när denna lag träder i kraft beviljas statsandel för driftkostnaderna så som lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92) stadgar om grundskolan, om inte något annat stadgas särskilt. För huvudmannen för skolan gäller i tillämpliga delar vad som stadgas om kommuner som är huvudman för grundskolor.

83 a §

Hemkommunen för en elev i en skola som avses i 83 § är skyldig att betala huvudmannen för skolan en betalningsandel som beräknas på det sätt som lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet stadgar om hemkommunens betalningsandel för en elev i grundskolan.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994.
Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

3.

Lag om ändring av 31 d § lagen om ändring av 31 c § och temporär ändring av 31 d § lagen om yrkesläroanstalter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 31 d § 2 och 3 mom. lagen den 30 december 1992 om ändring av 31 c § och temporär ändring av 31 d § lagen om yrkesläroanstalter (1686/92) som följer:

31 d §

Finansiering av yrkesutbildningen i vissa fall

De studerandes hemkommuner är skyldiga att för studerande inom i 1 mom. avsedd grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad vidareutbildning till staten betala en betalningsandel som motsvarar den betalningsandel för hemkommunen som i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92) stadgas om elever som får yrkesutbildning. Om

betalningsandelen gäller dessutom vad som stadgas i 40 § 1—3 mom. i nämnda lag.

När betalningsandelen enligt 2 mom. bestäms, avses med studerandens hemkommun den kommun där en studerande som deltar i utbildning den 20 september eller den 20 januari (*beräkningsdag*) har i befolkningsdatalagen (507/93) avsedd hemort den 1 augusti före beräkningsdagen. Om utbildningen på grund av att den är kortvarig inte ordnas på beräkningsdagen, bestäms betalningsskyldighe-

ten enligt den beräkningsdag som följer efter det att utbildningen har avslutats. Om meddelande av elevantalen gäller vad som stadgas om detta med stöd av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994. Lagen tillämpas på år 1993 inledd utbildning

som en statlig undervisningsmyndighet köpt.

Utan hinder av vad som stadgas i 31 d § 3 mom. i denna lag tillämpas uppgifterna om elevantalen den 10 september 1993 när betalningsandelarna för de studerandes hemkommuner bestäms hösten 1993.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

4.

Lag

om ändring av lagen om steinerpedagogiska specialskolor

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 12 december 1986 om steinerpedagogiska specialskolor (932/86) 3, 4 och 5 a §§,

av dem 3 och 4 §§ sådana de lyder i lag av den 3 augusti 1992 (716/92) och 5 a § sådan den lyder i lag av den 10 juli 1987 (640/87) samt fogas till lagen en ny 4 a § som följer:

3 §

Undervisningsministeriet kan bevilja skolorna rätt till statsandel för deras driftskostnader.

Undervisningsministeriet beviljar huvudmännen för skolorna statsandel enligt bärkraftsklassen i elevernas hemkommuner och den skala som stadgas i 8 § 1 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92). Statsandelen beräknas på ett belopp som erhålls när skolans elevantal multipliceras med det enhetspris per elev som undervisningsministeriet på förhand har bestämt för det följande året.

Enhetspriset enligt 2 mom. beräknas så att det riksomfattande medeltalet av de sannolika kostnaderna per elev som enligt 9 § 3 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet bestämts för undervisning som avses i 32 § 3 mom. grundskolelagen höjs med 40 procent.

Undervisningsministeriet kan av särskilda skäl bevilja skolan extra understöd inom ramen för statsbudgeten.

4 §

Elevens hemkommun är skyldig att för elever som den hänvisat till skolan till skolans huvud-

man erlägga en betalningsandel, som beräknas så att från det enhetspris som stadgas i 3 § dras av statsandelen per elev enligt bärkraftsklassen i elevens hemkommun.

4 a §

Om beviljande av statsandel, betalning av statsandel och hemkommunens betalningsandel, beräkning av elevantalen, elevens hemkommun, tillämpning av beräkningsdagen för elevantalen, meddelande av elevantalen och om tillställande av uppgifterna gäller i tillämpliga delar vad som i fråga om grundskolan stadgas i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och med stöd av den stadgas genom förordning.

Angående statsandelen gäller dessutom vad som i 45 § 1 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet stadgas om betalning av utebliven förmån, om återbetalning av grundlös förmån, om när betalningskyldigheten förfaller och om vite.

5 a §

Av statens medel betalas till personer som hört till skolpersonalen vid steinerpedagogiska specialskolor pension, familjepension efter dem, begravningshjälp och ersättning för be-

gravningskostnader på det sätt som stadgas genom förordning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994. Lagen tillämpas första gången när enhetspriserna som utgör grunden för statsandelen beräknas och när statsandel beviljas för 1994.

Utan hinder av 4 a § kan elevantalen för hösten 1993 meddelas och uppgifterna tillställas på det sätt som vid behov särskilt avtalas med huvudmannen för skolan.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

5.

Lag

om ändring av lagen om utomlands verksam privat skola som motsvarar grundskolan

I enlighet med riksdagens beslut upphävs i lagen den 29 maj 1981 om utomlands verksam privat skola som motsvarar grundskolan (379/81) 3 § 1 mom., ändras 5 §, sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 4 december 1987 (927/87), samt fogas till lagen en ny 5 a § som följer:

5 §

Undervisningsministeriet beviljar huvudmannen för skolan statsandel som beräknas genom att elevantalet i skolan multipliceras med det enhetspris per elev som på förhand bestämts för det följande året. Rätten att få i detta moment avsedd statsandel beviljar undervisningsministeriet tills vidare eller för viss tid.

Undervisningsministeriet bestämmer enhetspriset som nämns i 1 mom. på basis av det genomsnittliga beloppet för enhetspriserna per grundskoleelev som fastställts enligt 10 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92). Vid beräkningen av enhetspriset graderas nämnda belopp i de länder som undervisningsministeriet bestämmer på det sätt som närmare stadgas genom förordning.

Av särskilda skäl kan undervisningsministeriet bevilja skolan extra understöd inom ramen för statsbudgeten.

5 a §

Statsandelen betalas två gånger om året, den

första posten före utgången av februari och den andra före utgången av september.

Om beräkning av elevantalen, tillämpning av beräkningsdagen för elevantalen, meddelande av elevantalen och tillställande av uppgifterna gäller vad som stadgas genom förordning.

Angående statsandelen gäller dessutom vad som i 45 § 1 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet stadgas om betalning av utebliven förmån, om återbetalning av grundlös förmån, om när betalningskyldigheten förfaller och om vite. Om vitet bestämmer länsstyrelsen i Nylands län.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994. Lagen tillämpas första gången när enhetspriserna som utgör grunden för statsandelen beräknas och när statsandel beviljas för 1994.

Utan hinder av 5 a § kan elevantalen för hösten 1993 meddelas och uppgifterna tillställas på det sätt som vid behov särskilt avtalas med huvudmannen för skolan.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

6.

Lag**om ändring av lagen om skolan Anna Tapion koulu**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 23 december 1988 om skolan Anna Tapion koulu (1197/88) 2 § 4 mom. och 6 §,
ändras 2 § 2 mom. samt 4, 5, 8 och 9 §§ samt
fogas till lagen en ny 5 a §.

2 §

Skolans läsår omfattar 210 arbetsdagar. Från arbetsdagarna avdras dock självständighetsdagen, trettondagen och första maj när dessa dagar infaller på en annan vardag än lördag. Undantag från antalet arbetsdagar kan av särskilda skäl göras enligt vad som stadgas genom förordning.

4 §

Undervisningsministeriet beviljar huvudmannen för skolan statsandel enligt bärkraftsklassen i elevernas hemkommuner och den skala som stadgas i 8 § 1 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92). Statsandelen beräknas på ett belopp som erhålls när skolans elevantal multipliceras med det enhetspris per elev som undervisningsministeriet på förhand har bestämt för det följande året.

Enhetspriset enligt 1 mom. beräknas så att det riksomfattande med elevantalen vägda medeltalet av de kalkylerade statsandelsgrunderna per elev vid läroanstalter för huslig ekonomi enligt lagen om yrkesläroanstalter (487/87) höjs med 45 procent.

Av särskilda skäl kan undervisningsministeriet bevilja skolan extra understöd inom ramen för statsbudgeten.

5 §

Elevers hemkommun är skyldig att till huvudmannen för skolan erlagga en betalningsandel, som beräknas så att från det enhetspris som stadgas i 4 § avdras statsandelen per elev enligt bärkraftsklassen i elevernas hemkommun.

5 a §

Om beviljande av statsandel, betalning av statsandel och hemkommunens betalningsandel, beräkning av elevantalen, elevens hemkom-

mun, tillämpning av beräkningsdagen för elevantalen, meddelande av elevantalen och om tillställande av uppgifterna gäller i tillämpliga delar vad som stadgas i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och med stöd av den stadgas genom förordning.

Om statsandelen gäller dessutom vad som i 45 § 1 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet stadgas om betalning av utebliven förmån, om återbetalning av grundlös förmån, om när betalnings-skyldigheten förfaller och om vite.

8 §

När en lärare undervisar både enligt grundskolans och yrkesläroanstalternas läroplan, tillämpas lagen om gemensamma lärare (710/92) vid behov på honom.

9 §

Till den som varit anställd vid skolan och som har satts att sköta uppgifter som hör till grundskolan betalas av statsmedel pension och efter honom familjepension enligt vad grundskolelagen (476/83) särskilt stadgar om personer som tjänstgjort vid privata skolor som motsvarar grundskolan.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994. Lagen tillämpas första gången när enhetspriserna som utgör grunden för statsandelen beräknas och när statsandel beviljas för 1994.

Utan hinder av 5 a § kan elevantalen för hösten 1993 meddelas och uppgifterna tillställas på det sätt som vid behov särskilt avtalas med huvudmannen för skolan.

Om pensionsskyddet för den som när denna lag träder i kraft har tjänstgjort vid skolan och vars pensionskydd har bestämts enligt det stadgande i 9 § 2 mom. som gäller när denna lag träder i kraft, gäller vad därom stadgats när denna lag träder i kraft. Om de pensionspremier som skall betalas för att nämnda pen-

sionsskydd ordnas, om de förseningsräntor som skall uppbäras vid försenade pensionspremier, om tvångsuppbörd av pensionspremierna och förseningsräntorna samt om skyldigheten att lämna de uppgifter som behövs för att

pensionskyddet skall kunna verkställas gäller vad om dem stadgas i de stadganden som gäller när denna lag träder i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

7.

Lag

om ändring av 4 b § lagen om barnträdgårdsläraryrket

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 21 januari 1977 om barnträdgårdsläraryrket (80/77) 4 b §, sådan den lyder i lag av den 29 januari 1988 (94/88), som följer:

4 b §

Om elevens hemkommun gäller vad som stadgas i lagen om finansiering av undervisnings och kulturverksamhet (705/92) och vad som med stöd av den stadgas om hemkommunen för en elev vid en yrkesläroanstalt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Helsingfors den 15 oktober 1993

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Undervisningsminister *Riitta Uosukainen*

1.

Lag

om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 3 augusti 1992 om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92) 6 § 3 mom., 21 § 2 mom. 3 punkten samt 48 § 2 och 3 mom., av dessa lagrum 6 § 3 mom. och 48 § 3 mom. sådana de lyder i lag av den 26 juli 1993 (718/93),

ändras 6 § 2 mom., 21 § 2 mom. 2 punkten, 24 §, 39 § 1 mom. 2 punkten och 49 § 2 mom., av dessa lagrum 6 § 2 mom. och 39 § 1 mom. 2 punkten sådana de lyder i nämnda lag av den 26 juli 1993 och 49 § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 30 december 1992 (1680/92) samt fogas till 8 § sådan den lyder i nämnda lag av den 26 juli 1993 ett nytt 6 mom., varvid det nuvarande 6 mom. blir 7 mom., samt till lagen nya 16 a och 40 a §§ som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Allmänt stadgande

Statsandelen och hemkommunens betalningssandel bestäms enligt kalkylerade grunder. Statsandelen och hemkommunens betalningssandel bestäms i fråga om grundskolor, gymnasier, kvällsgymnasier, yrkesläroanstalter och specialyrkesläroanstalter per elev. I fråga om medborgarinstitut bestäms statsandelen per undervisningstimme samt i fråga om grundundervisning i konst per kommuninvånare. I fråga om musikleäroanstalter bestäms statsandelen per undervisningstimme och hemkommunens betalningssandel per elev.

I 48 § 2 och 3 mom. stadgas om statsunderstöd till privata skolor som är så organiserade att de motsvarar grundskolan och om statsunderstöd för särskilda yrkesläroanstalters driftskostnader.

Statsandelen och hemkommunens betalningssandel bestäms enligt kalkylerade grunder. Statsandelen och hemkommunens betalningssandel bestäms per elev i grundskolor, gymnasier, kvällsgymnasier, yrkesläroanstalter och specialyrkesläroanstalter. *I särskilda yrkesläroanstalter bestäms statsandelen per undervisningstimme eller studievecka*, i medborgarinstitut per undervisningstimme och i grundutbildning i konst per kommuninvånare. I musikleäroanstalter bestäms statsandelen per undervisningstimme och hemkommunens betalningssandel per elev.

(3 mom. upphävs)

8 §

Statsandel för undervisningsverksamhet

Statsandelen för specialyrkesläroanstalter beräknas så att det antal undervisningstimmar eller studieveckor som undervisningsministeriet för läroanstalten har fastställt som grund för beräkning av statsandelen multipliceras med det fastställda enhetspriset per undervisningstimme eller studievecka.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

16 a §

Enhetspriset för särskilda yrkesläroanstalter

Undervisningsministeriet fastställer årligen enhetspriset per undervisningstimme eller studievecka för särskilda yrkesläroanstalter enligt enhetspriset det föregående året justerat till den beräknade kostnadsnivån det år då enhetspriset tillämpas. På basis av sådana strukturella skäl som väsentligt påverkar läroanstaltens kostnader graderas enhetspriserna på det sätt som stadgas genom förordning.

Undervisningsministeriet utser de läroanstalter vilkas enhetspris fastställs per studievecka.

21 §

Kalkylerad statsandelsgrund

Den mot bärkraftsklassificeringen svarande statsandelen för kommunens övriga kulturverksamhet beräknas på det belopp som erhålls genom sammanräkning av

2) kommunens invånarantal multiplicerat med det för idrottsverksamheten fastställda enhetspriset,

3) kommunens invånarantal multiplicerat med det för ungdomsarbetet fastställda enhetspriset,

Den mot bärkraftsklassificeringen svarande statsandelen för kommunens övriga kulturverksamhet beräknas på det belopp som erhålls genom sammanräkning av

2) kommunens invånarantal multiplicerat med det för idrottsverksamheten och ungdomsarbetet fastställda enhetspriset,

(3 punkt upphävs)

24 §

Enhetspriserna för kulturverksamhet, idrottsverksamhet och ungdomsarbete

Undervisningsministeriet skall årligen inom ramen för statsbudgeten fastställa enhetspriset per kommuninvånare för kulturverksamheten, idrottsverksamheten och ungdomsarbetet.

39 §

Beviljande av statsandel

Statsandel för driftskostnader beviljas utan ansökan

2) huvudmannen för medborgarinstitut, musikläroanstalter och specialyrkesläroanstalter

24 §

Enhetspriserna för kulturverksamhet samt för idrottsverksamhet och ungdomsarbete

Undervisningsministeriet fastställer årligen inom ramen för statsbudgeten enhetspriset per kommuninvånare för kulturverksamheten samt enhetspriset per kommuninvånare för idrottsverksamheten och ungdomsarbetet.

39 §

Beviljande av statsandel

Statsandel för driftskostnader beviljas utan ansökan

2) huvudmannen för medborgarinstitut, musikläroanstalter, privata skolor som är organise-

Gällande lydelse

samt privata gymnasier, kvällsgymnasier och yrkesläroanstalter,

Föreslagen lydelse

rade så att de motsvarar grundskolan, specialyrkesläroanstalter och särskilda yrkesläroanstalter samt för privata gymnasier, kvällsgymnasier och yrkesläroanstalter,

40 a §

Finansiering när verksamheten inleds

Om elevernas hemkommuner eller läroanstaltens huvudman inte kan beviljas statsandel och hemkommunernas betalningsandelar inte kan betalas med stöd av denna lag när verksamheten vid en läroanstalt inleds, skall till läroanstaltens huvudman i förskott på finansieringen månatligen betalas ett belopp som motsvarar den beräknade statsandelen och hemkommunernas beräknade betalningsandelar. Beloppet betalas till dess statsandel kan beviljas och hemkommunernas betalningsandelar kan betalas i enlighet med denna lag.

48 §

Stadganden som upphävs

Stadgandena i den i 1 mom. 1 punkten nämnda lagens 19 a § om statsbidrag till privata skolor som organiserats så att de motsvarar grundskolan skall tillämpas till utgången av år 1995.

Den i 1 mom. 3 punkten nämnda lagens stadganden om statsunderstöd för särskilda yrkesläroanstalters driftkostnader skall tillämpas till utgången av 1995.

(2 och 3 mom. upphävs)

49 §

Driftkostnader

Statsandelar som inte betalats ut när denna lag träder i kraft skall betalas ut i lika stora årliga poster under fem år räknat från 1994. En statsandel som utfaller till betalning skall räknas ut så att 5 procent dras av från skillnaden mellan den enligt de på förhand fastställda statsandelsgrunderna ansökta statsandelen och förskotten samt delbetalningarna. En statsandel som understiger 10 000 mark betalas inte ut. På det belopp som motsvarar en av de nämnda årliga betalningsposterna beräknas un-

De statsbidrag och statsunderstöd som vid ingången av 1994 är obetalda till specialyrkesläroanstalter, särskilda yrkesläroanstalter och privata skolor som organiserats så att de motsvarar grundskolan samt övriga i denna lag avsedda statsandelar som vid ingången av 1993 varit obetalda betalas under åren 1994-1999 på det sätt som stadgas i detta moment. Statsandelar, statsbidrag och statsunderstöd som understiger 10 000 mark betalas inte ut. Det belopp som skall betalas beräknas så att skillnaden

Gällande lydelse

der fem år en årlig ränta på sex procent, som betalas ut i samband med posten för 1998.

Föreslagen lydelse

mellan den statsandel, det statsbidrag eller det statsunderstöd som sökts enligt på förhand fastställda grunder och de betalda förskotten och delbetalningarna minskas med 5 procent. Av det så uträknade beloppet betalas år 1994 en tjugonedel, 1995—1998 årligen en femtedel och resten 1999. Till andra läroanstalter än specialyrkesläroanstalter, särskilda yrkesläroanstalter och privata skolor som organiserats så att de motsvarar grundskolan betalas under fem år sex procent årlig ränta på en femtedel av nämnda belopp. Räntan betalas i samband med posten för 1998.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994.

På finansieringen av driftskostnader som före ikraftträdandet uppkommit vid specialyrkesläroanstalter, särskilda yrkesläroanstalter och privata skolor som organiserats så att de motsvarar grundskolan tillämpas de stadganden som gäller när denna lag träder i kraft, om inte något annat följer av 49 § 2 mom. i denna lag.

Det enhetspris per undervisningstimme och studievecka för 1994 som avses i 16 a § i denna lag och som gäller särskilda yrkesläroanstalter beräknas på grund av det genomsnittliga statsunderstöd som 1990-1992 beräknats per undervisningstimme eller 1991 och 1992 per studievecka. Enhetspriset justeras så att det motsvarar den beräknade kostnadsnivån 1994.

För den arbetskraftspolitiska vuxenutbildning som avses i 55 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet beviljas statsandel enligt de stadganden som gäller när denna lag träder i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

2.

Lag

om ändring av grundskolelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i grundskolelagen av den 27 maj 1983 (476/83) 83 § 1 mom., sådant det lyder i lag av
den 3 augusti 1992 (707/92) samt
fogas till lagen en ny 83 a § som följer:

Gällande lydelse

83 §

En privat skola som organiserats så att den motsvarar grundskolan och som är verksam när denna lag träder i kraft beviljas statsandel för driftskostnaderna så som lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92) stadgar.

Föreslagen lydelse

83 §

En privat skola som organiserats så att den motsvarar grundskolan och som är verksam när denna lag träder i kraft beviljas statsandel för driftskostnaderna så som lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92) stadgar om grundskolan, om inte något annat stadgas särskilt. För huvudmannen för skolan gäller i tillämpliga delar vad som stadgas om kommuner som är huvudman för grundskolor.

83 a §

Hemkommunen för en elev i en skola som avses i 83 § är skyldig att betala huvudmannen för skolan en betalningsandel som beräknas på det sätt som lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet stadgar om hemkommunens betalningsandel för en elev i grundskolan.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994.
Åtgärder som verkställigheten av denna lag
förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

3. Lag om ändring av 31 d § lagen om ändring av 31 c § och temporär ändring av 31 d § lagen om yrkesläroanstalter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 31 d § 2 och 3 mom. lagen den 30 december 1992 om ändring av 31 c § och temporär
ändring av 31 d § lagen om yrkesläroanstalter (1686/92) som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

31 d §

Finansiering av yrkesutbildningen i vissa fall

För de kostnader för grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad vidareutbildning som avses i 1 mom. är studerandens hemkommun skyldig att till staten betala en andel som beräknas på basis av de genomsnittliga, sannolika kostnaderna per elev i statliga yrkesläroanstalter, med beaktande av vad lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet stadgar om hemkommunens betalningsandel i fråga om studerande vid statliga yrkesläroanstalter. Utgifter för anläggningsprojekt beaktas inte då betalningsandelen bestäms.

När betalningsandelen enligt 2 mom. bestäms, avses med studerandens hemkommun den kommun där en studerande som deltar i utbildning den 10 september eller 10 januari (beräkningsdag) har i lagen om befolkningsböcker (141/69) avsedd hemort den 1 augusti som föregår beräkningsdagen. Om utbildningen på grund av att den är kortvarig inte ordnas på beräkningsdagen, bestäms betalningsskyldigheten enligt den beräkningsdag som följer efter det att utbildningen har avslutats. *Om betalningstidpunkten gäller vad som stadgas om detta i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet i fråga om en läroanstalt som staten är huvudman för.* Om meddelande av elevantalen gäller vad som stadgas om detta med stöd av sistnämnda lag.

De studerandes hemkommuner är skyldiga att för studerande inom i 1 mom. avsedd grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad vidareutbildning till staten betala *en betalningsandel som motsvarar den betalningsandel för hemkommunen som i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92) stadgas om elever som får yrkesutbildning. Om betalningsandelen gäller dessutom vad som stadgas i 40 § 1—3 mom. i nämnda lag.*

När betalningsandelen enligt 2 mom. bestäms, avses med studerandens hemkommun den kommun där en studerande som deltar i utbildning den 20 september eller den 20 januari (beräkningsdag) har i *befolkningsdata-lagen (507/93)* avsedd hemort den 1 augusti före beräkningsdagen. Om utbildningen på grund av att den är kortvarig inte ordnas på beräkningsdagen, bestäms betalningsskyldigheten enligt den beräkningsdag som följer efter det att utbildningen har avslutats. Om meddelande av elevantalen gäller vad som stadgas om detta med stöd av *lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994. Lagen tillämpas på år 1993 inledd utbildning som en statlig undervisningsmyndighet köpt.

Utan hinder av vad som stadgas i 31 d § 3 mom. i denna lag tillämpas uppgifterna om elevantalen den 10 september 1993 när betalningsandelarna för de studerandes hemkommuner bestäms hösten 1993.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

4.

Lag

om ändring av lagen om steinerpedagogiska specialskolor

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 12 december 1986 om steinerpedagogiska specialskolor (932/86) 3, 4 och 5 a §§.

av dem 3 och 4 §§ sådana de lyder i lag av den 3 augusti 1992 (716/92) och 5 a § sådan den lyder i lag av den 10 juli 1987 (640/87) samt fogas till lagen en ny 4 a § som följer:

Gällande lydelse

3 §

Undervisningsministeriet kan bevilja skolorna rätt till statsandel för sina driftskostnader. Till driftskostnader räknas inte sådana utgifter som avses i 19 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92).

Statsandelen bestäms utgående från de faktiska kostnader som berättigar till statsandel på basis av statsandelskalan i 8 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet, i enlighet med bärkraftsklassen för elevernas hemkommuner. Om den tidpunkt enligt vilken elevens hemkommun bestäms stadgas genom förordning.

4 §

Elevens hemkommun är skyldig att för elever som den hänvisat till skolan betala en ersättning som beräknas så att från de driftskostnader per elev som berättigar till statsandel dras av den statsandel per elev som skall betalas till skolan.

Föreslagen lydelse

3 §

Undervisningsministeriet kan bevilja skolorna rätt till statsandel för deras driftskostnader.

Undervisningsministeriet beviljar huvudmännen för skolorna statsandel enligt bärkraftsklassen i elevernas hemkommuner och den skala som stadgas i 8 § 1 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92). Statsandelen beräknas på ett belopp som erhålls när skolans elevantal multipliceras med det enhetspris per elev som undervisningsministeriet på förhand har bestämt för det följande året.

Enhetspriset enligt 2 mom. beräknas så att det riksomfattande medeltalet av de sannolika kostnaderna per elev som enligt 9 § 3 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet bestämts för undervisning som avses i 32 § 3 mom. grundskolelagen höjs med 40 procent.

Undervisningsministeriet kan av särskilda skäl bevilja skolan extra understöd inom ramen för statsbudgeten.

4 §

Elevens hemkommun är skyldig att för elever som den hänvisat till skolan till skolans huvudman erlægga en betalningsandel, som beräknas så att från det enhetspris som stadgas i 3 § dras av statsandelen per elev enligt bärkraftsklassen i elevens hemkommun.

4 a §

Om beviljande av statsandel, betalning av statsandel och hemkommunens betalningsandel, beräkning av elevantalen, elevens hemkommun, tillämpning av beräkningsdagen för elevantalen,

Gällande lydelse

5 a §
Till den som har varit anställd vid en steinerpedagogisk specialskola och som uppfyller de villkor om vilka stadgas genom förordning samt för vars avlöning skolan har rätt att erhålla statsunderstöd som avses i 3 § 1 mom., betalas av statsmedel pension och efter honom familjepension, begravningshjälp och ersättning för begravningskostnader enligt vad som stadgas genom förordning.

Föreslagen lydelse

meddelande av elevtalen och om tillställande av uppgifterna gäller i tillämpliga delar vad som i fråga om grundskolan stadgas i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och med stöd av den stadgas genom förordning.

Angående statsandelen gäller dessutom vad som i 45 § 1 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet stadgas om betalning av utebliven förmån, om återbetalning av grundlös förmån, om när betalningsskyldigheten förfaller och om vite.

5 a §

Av statens medel betalas till personer som hört till skolpersonalen vid steinerpedagogiska specialskolor pension, familjepension efter dem, begravningshjälp och ersättning för begravningskostnader på det sätt som stadgas genom förordning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994. Lagen tillämpas första gången när enhetspriserna som utgör grunden för statsandelen beräknas och när statsandel beviljas för 1994.

Utan hinder av 4 a § kan elevtalen för hösten 1993 meddelas och uppgifterna tillställas på det sätt som vid behov särskilt avtalas med huvudmannen för skolan.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

5.

Lag

om ändring av lagen om utomlands verksam privat skola som motsvarar grundskolan

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 29 maj 1981 om utomlands verksam privat skola som motsvarar grundskolan (379/81) 3 § 1 mom.,
ändras 5 §, sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 4 december 1987 (927/87), samt *fogas* till lagen en ny 5 a § som följer:

Gällande lydelse

3 §

Den allmänna ledningen av och tillsynen över skolan ankommer direkt på skolstyrelsen.

Föreslagen lydelse

(1 mom. upphävs)

5 §

Skolan kan beviljas statsunderstöd för högst 85 procent av de faktiska och godtagbara kostnaderna för avlöning av lärare och de avgifter som fastställs på basis av avlöningen och som en arbetsgivare enligt lag är skyldig att betala för personal i Finland. Rätt till statsunderstöd enligt detta moment beviljas av undervisningsministeriet tills vidare eller för viss tid.

Undervisningsministeriet kan bevilja skolan extra statsunderstöd inom ramen för anslag som upptagits i statsförslaget.

5 §

Undervisningsministeriet beviljar huvudmannen för skolan statsandel som beräknas genom att elevantalet i skolan multipliceras med det enhetspris per elev som på förhand bestämts för det följande året. Rätten att få i detta moment avsedd *statsandel* beviljar undervisningsministeriet tills vidare eller för viss tid.

Undervisningsministeriet bestämmer enhetspriset som nämns i 1 mom. på basis av det genomsnittliga beloppet för enhetspriserna per grundskoleelev som fastställts enligt 10 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92). Vid beräkningen av enhetspriset graderas nämnda belopp i de länder som undervisningsministeriet bestämmer på det sätt som närmare stadgas genom förordning.

Av särskilda skäl kan undervisningsministeriet bevilja skolan extra understöd inom ramen för statsbudgeten.

5 a §

Statsandelen betalas två gånger om året, den första posten före utgången av februari och den andra före utgången av september.

Om beräkning av elevantalen, tillämpning av beräkningsdagen för elevantalen, meddelande av elevantalen och tillställande av uppgifterna gäller vad som stadgas genom förordning.

Angående statsandelen gäller dessutom vad som i 45 1 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet stadgas om betalning av utebliven förmån, om återbe-

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

talning av grundlös förmån, om när betalnings-skyldigheten förfaller och om vite. Om vitet bestämmer länsstyrelsen i Nylands län.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994. Lagen tillämpas första gången när enhetspriser-na som utgör grunden för statsandelen beräknas och när statsandel beviljas för 1994.

Utan hinder av 5 a § kan elevantalen för hösten 1993 meddelas och uppgifterna tillställas på det sätt som vid behov särskilt avtalas med huvudmannen för skolan.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

6.

L a g**om ändring av lagen om skolan Anna Tapion koulu**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 23 december 1988 om skolan Anna Tapion koulu (1197/88) 2 § 4 mom. och 6 §, ändras 2 § 2 mom. samt 4, 5, 8 och 9 §§ samt fogas till lagen en ny 5 a §.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

2 §

Skolans läsår omfattar 210 arbetsdagar. Från arbetsdagarna avdras likväl självständig-hetsdagen och första maj då dessa dagar infaller på en annan vardag än lördag. Undan-tag från antalet arbetsdagar kan av särskilda skäl göras, enligt vad som stadgas genom förordning.

Om det timantal som kan användas för undervisningen stadgas genom förordning.

4 §

Om statsunderstöd för skolans driftskostna-der gäller vad som stadgas om statsunderstöd för skola som motsvarar grundskolan och om statsunderstöd för grundläggande yrkesutbild-

Skolans läsår omfattar 210 arbetsdagar. Från arbetsdagarna avdras dock självständig-hetsdagen, *trettondagen* och första maj när dessa dagar infaller på en annan vardag än lördag. Undantag från antalet arbetsdagar kan av särskilda skäl göras enligt vad som stadgas genom förordning.

(4 mom. upphävs)

4 §

Undervisningsministeriet beviljar huvudman-nen för skolan statsandel enligt bärkraftsklassen i elevernas hemkommuner och den skala som stadgas i 8 § 1 mom. lagen om finansiering av

Gällande lydelse

ning, ifall inte något annat stadgas i denna lag eller genom förordning. För ett och samma kostnadsbelopp kan statsunderstöd likväld beviljas endast en gång.

Med avvikelse från 1 mom. betalas statsunderstöd för elevhemmets driftskostnader i tillämpliga delar på det sätt som stadgas i fråga om grundskolans högstadium.

Av särskilda skäl kan undervisningsministeriet inom det anslag som i varje enskilt fall intas i statsbudgeten bevilja skolan extra statsunderstöd.

Med skolstyrelsens tillstånd kan skolan uppbära terminsavgifter.

5 §

Den kommun som enligt lagen om befolkningsböcker (141/69) är en elevs hemkommun i början av terminen är skyldig att till upprätthållaren av Anna Tapion koulu betala en ersättning, som med beaktande av kommunernas bärkraftsklassificering bestäms i enlighet med de per elev beräknade driftskostnader som berättigar till statsunderstöd med avdrag för statsunderstödet och skolans övriga inkomster. Om de övriga inkomsterna är avsedda för byggande, reparationsarbete eller betalning av skulder, skall de inte dras av från driftskostnaderna.

Elevers hemkommun skall till skolans upprätthållare utge förskott på den betalningsandel som avses i 1 mom. i två poster per år enligt vad som närmare stadgas genom förordning.

Föreslagen lydelse

undervisnings- och kulturverksamhet (705/92). Statsandelen beräknas på ett belopp som erhålls när skolans elevantal multipliceras med det enhetspris per elev som undervisningsministeriet på förhand har bestämt för det följande året.

Enhetspriset enligt 1 mom. beräknas så att det riksomfattande med elevantalen vägda medeltalet av de kalkylerade statsandelsgrunderna per elev vid läroanstalter för huslig ekonomi enligt lagen om yrkesläroanstalter (487/87) höjs med 45 procent.

Av särskilda skäl kan undervisningsministeriet bevilja skolan extra understöd inom ramen för statsbudgeten.

5 §

Elevers hemkommun är skyldig att till huvudmannen för skolan erlägga en betalningsandel, som beräknas så att från det enhetspris som stadgas i 4 § avdras statsandelen per elev enligt bärkraftsklassen i elevers hemkommun.

5 a §

Om beviljande av statsandel, betalning av statsandel och hemkommunens betalningsandel, beräkning av elevantalen, elevers hemkommun, tillämpning av beräkningsdagen för elevantalen, meddelande av elevantalen och om tillställande av uppgifterna gäller i tillämpliga delar vad som stadgas i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och med stöd av den stadgas genom förordning.

Om statsandelen gäller dessutom vad som i 45 § 1 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet stadgas om betalning av utebliven förmån, om återbetalning av grundlös förmån, om när betalningsskyldigheten förfaller och om vite.

Gällande lydelse

6 §

Skolan står under skolstyrelsens, yrkesutbildningsstyrelsens och länsstyrelsens ledning och tillsyn.

I fråga om skolans undervisning och övriga verksamhet samt vid beviljande av statsunderstöd skall skolstyrelsen och yrkesutbildningsstyrelsen samarbeta.

8 §

När en lärare undervisar *i ämnen* både enligt grundskolans och enligt yrkesläroanstalternas läroplan, tillämpas lagen om gemensamma lärare (539/80) vid behov på honom.

9 §

Till den som varit anställd vid skolan och som *i enlighet med skolstyrelsens beslut* har satts att sköta uppgifter som hör till grundskolan betalas pension av statsmedel och efter honom familjepension enligt vad grundskolelagen (476/83) särskilt stadgar om personer som tjänstgjort vid privat skola som motsvarar grundskolan.

Om rätten till pension för den som är anställd vid skolan och som i enlighet med yrkesutbildningsstyrelsens beslut har satts att sköta uppgifter som hör till yrkesutbildningen och till den därtill anslutna allmänbildande undervisningen och för vars avlöning läroanstalten får statsunderstöd enligt 8 § lagen om finansiering av yrkesläroanstalter (494/83) och om familjepension efter honom gäller vad som särskilt stadgas om rektor, lärare och annan nödvändig personal vid privat läroanstalt som ger grundläggande yrkesutbildning.

Föreslagen lydelse

6 §

(Upphävs)

8 §

När en lärare undervisar både enligt grundskolans och yrkesläroanstalternas läroplan, tillämpas lagen om gemensamma lärare (710/92) vid behov på honom.

9 §

Till den som varit anställd vid skolan och som har satts att sköta uppgifter som hör till grundskolan betalas av statsmedel pension och efter honom familjepension enligt vad grundskolelagen (476/83) särskilt stadgar om personer som tjänstgjort vid privata skolor som motsvarar grundskolan.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994. Lagen tillämpas första gången när enhetspriserna som utgör grunden för statsandelen beräknas och när statsandel beviljas för 1994.

Utan hinder av 5 a § kan elevantalen för hösten 1993 meddelas och uppgifterna tillställas på det sätt som vid behov särskilt avtalas med huvudmannen för skolan.

Om pensionsskyddet för den som när denna lag träder i kraft har tjänstgjort vid skolan och vars pensionsskydd har bestämts enligt det stadgande i 9 § 2 mom. som gäller när denna lag träder i kraft, gäller vad därom stadgats när denna lag träder i kraft. Om de pensionspremier som skall betalas för att nämnda pensionsskydd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ordnas, om de förseningsräntor som skall uppbäras vid försenade pensionspremier, om tvångsuppbörd av pensionspremierna och förseningsräntorna samt om skyldigheten att lämna de uppgifter som behövs för att pensionsskyddet skall kunna verkställas gäller vad om dem stadgas i de stadganden som gäller när denna lag träder i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

7.

Lag

om ändring av 4 b § lagen om barntädgårdsläraryrket

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 21 januari 1977 om barntädgårdsläraryrket (80/77) 4 b §, sådan den lyder i lag av den 29 januari 1988 (94/88), som följer:

Gällande lydelse

4 b §

Med en elevs hemkommun avses den kommun där eleven i början av terminen har hemort enligt lagen om befolkningsböcker (141/69).

Föreslagen lydelse

4 b §

Om elevens hemkommun gäller vad som stadgas i lagen om finansiering av undervisnings och kulturverksamhet (705/92) och vad som med stöd av den stadgas om hemkommunen för en elev vid en yrkesläroanstalt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994. Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.